

PLANINCI INVALIDI ŠE VIŠJE OD TRIGLAVA - OSVOJILI SO 4.164 METROV VISOKI BREITHORN

»Na Breithorn sem se podala v spoštovanju do gore in razmer. Ker sneg in veter nista moja najljubša izbira, zaradi težav z ravnotežjem, sem bila še toliko bolj previdna. Pomoč vodnika in spremljevalca mi je v precejšnji meri odpravila strah, nesigurnost na poti proti vrhu. Pogled na vse druge člane, ki so korak za korakom premagovali goro, pa mi je vlival moči, voljo, da sem le prispela do vrha. Vsem HVALA.«

»Na vrhu nisem opazovala razgledov, ampak obraze srečnih ljudi. Bila sem iskreno vesela.«

»Hoja po prečudovitem ledeniku. Zdelo se mi je kot v nebesih. Ker če so to nebesa, bi kar tu ostala, ne bi šla nikamor drugam.«

19 planincev invalidov - slepih, slabovidnih, gluhih, gibalno oviranih, nevrorazličnih in invalidov, ki se soočajo z dolgotrajnimi boleznimi - je v ponedeljek, 29. julija 2024, stopilo korak višje na poti k

svojim sanjam. Povzpeli so se na 4.164 metrov visoki zahodni vrh Breithorna, ki se dviga proti nebu na meji med Švico in Italijo, v osrednjem alpskem masivu.

Dan kasneje, v torek, 30. julija 2024, so se iz koč Torino podali še na ledenik z razgledom na Mont Blanc in markanten Velikanov zob. S svojim podvigom so dokazali, da sanje, vztrajnost, volja in medsebojna pomoč vodijo visoko, preko meje večnega snega in ledu.

Vzpon so zasnovali in varno izpeljali v Odboru Planinske zveze Slovenije za planinstvo invalidov in oseb s posebnimi potrebami - Odboru inPlaninec. K podvigu so pritegnili tudi dva gorska vodnika, 12 planinskih vodnikov, tri spremljevalce in 11 pohodnikov ter tolmačko slovenskega znakovnega jezika, ki so ves čas odprave skrbeli za varen korak vseh udeležencev.

InPlaninke in inPlaninci, ki premikajo meje mogočega, planinski vodniki, gorski vodniki, gorski reševalci in prostovoljci, ki so združili moči in osvojili vrh Breithorna, so danes, 5. avgusta, predstavili svojo odpravo na novinarski konferenci v prostorih Planinske zveze Slovenije.

50 udeležencev se je na pot podalo v nedeljo, 28. julija 2024. Dan za tem, v ponedeljek, 29. julija 2024, so v vetrovnem in sončnem vremenu opravili vzpon na Breithorn in osvojili ta 4.164 metrov visoki vrh. Kljub temeljitim pripravam je bilo pred prvimi koraki na ledeniku veliko vznemirjenja. Za vse inPlaninke in inPlanince je bil to korak v neznano: "Prvič na višini nad 3.000, prvič na višini nad 4.000, prvič v ledeniški navezi, prvič na ledeniku in kar neizpodbitno drži - prvič z inPlaninci na Breithorhu!"

4.000 metrov višine, veter in sonce

Razmere na 4.000 metrih nadmorske višine niso enake tistim na naših dvatisočakih, je povedal inPlaninec Jožef Gregorc: »Vsem točkam, na katere je potrebno biti pozoren pri vzponu na dva tisoč metrov, je bilo treba dodati tudi višino in posledično precej redkejši zrak. Poleg tega je bilo pri naši odpravi potrebno upoštevati tudi hidracijo in zelo vetrovne razmere. Vendar, ker so bile vremenske napovedi za druge dni slabše, se pač vetru ni bilo mogoče izogniti.

Ko smo se enkrat navezali, v ledeniške naveze, se je občutek nelagodnosti končno začel umikati. Verjetno ga je pomagal odpihniti veter, ki je bril že na zadnji gondolski postaji. Lahko pa sem se sprostil, ker se je pohod končno začel odvijati in ker sem vedel, da ne morem nič več spremeniti. Kar sem vzel s seboj sem vzel in s tem se bom moral znajti.

Ni se mi bilo več treba spraševati, imam kapo, bila je na moji glavi, imam vazelin za ustnice s faktorjem, bil je v desnem žepku planinskega nahrbtnika, takoj na dosegu roke. Ni mi bilo več potrebno misliti na to, imam dovolj pijače, imam dovolj za obleči, imam rokavice, bile so že na rokah ... Od trenutka začetka hoje je bila moja naloga samo to, da sledim navezi in pazim na to, da ne hodim preozko, ker bi sicer z derezo lahko potrgal hlače, lahko pa poškodoval tudi sebe.«

In tako je šlo, korak za korakom, do vrha in nato navzdol. »Ob vrnitvi smo si čestitali in se objeli, saj je bil občutek nepopisno lep. Ponosni in zadovoljni smo sedli, si sneli dereze, čelade, se odvezali z vodniške vrvi in pričakali ostale naveze, ki so se vračale ter tudi njim čestitali za doseženo. Lep, sončen dan z nekaj vetra smo zaključili dobre volje, verjetno ni veliko tako složnih ekip kot smo mi, inPlaninci," je povedal eden od udeležencev vzpona.

Prvič v osrednjem alpskem masivu

Na razgled z vrha Breithorna so si v Odboru inPlaninec prvič drznili pomisliti pred letom dni, ko so uspešno sklenili prostovoljski projekt inPlaninci po Slovenski planinski poti in v slovensko visokogorje popeljali več kot 100 inPlanincev.

»Takrat se je porodila želja po novem izzivu. Za cilj smo si postavili, da se podamo še višje od Triglava in presežemo višino 4.000 metrov nadmorske višine. Naš cilj je postal vzpon na 4.164 metrov visoki zahodni vrh Breithorna,« se spominja Jurček NOWAKK, vodja Odbora inPlaninec in vodja odprave na Breithorn.

Priložnosti za organiziran vzpon inPlanincev v osrednjem alpskem masivu, na 3.000 ali 4.000 metrov nadmorske višine, dotlej ni bilo. Ko se je ta možnost odprla, so bile želje in pričakovanja velika, pojasni NOWAKK: »Najprej smo morali iti na Slovensko planinsko pot in Triglav, da smo videli, koliko kdo zmore, da so prostovoljci in inPlaninci dozoreli. Visokogorja ne smemo podcenjevati. Zato smo pohod organizirali za skupino inPlanincev z izkušnjami, ki so jih ves čas spremljali in varovali spremljevalci - prostovoljci.«

Na vrh z Marijo in Andrejem Štremfeljem

Skrb za varnost inPlanincev je bila velik izziv in še večja odgovornost, ki sta jo sprejela vrhunski alpinista in gorska vodnika Marija in Andrej ŠTREMFLJ - prvi zakonski par, ki je leta 1990 osvojil Everest, najvišjo goro sveta. »Sodelovanje z inPlaninci se je, tako kot običajno, tudi tokrat izkazalo za enkratno doživetje. Kljub večkratnemu sodelovanju me vedno znova preseneti dejstvo, da so ljudje, ki jih življenje hudo preizkuša, prav zato še bolj vedri, polni optimizma in pozitivne energije, nasmejani. Sama organizacija celotne ture je bila na visokem nivoju in sodelovanje z ekipo mi je bilo v veselje,« je ob zaključku dejal Andrej ŠTREMFLJ.

Marija ŠTREMFLJ je poudarila, da ob akcijah Odbora inPlaninec, spozna, kako pomembno je vključevanje na tak ali drugačen način oseb s posebnimi izzivi v dejavnosti, ki jim omogočajo bogato življenje: »Njihova radost na vrhu Breithorna, z derezami in cepinom v rokah, v kraljestvu ledenikov, pa tudi ves čas druženja, je obogatilo tudi nas, spremljevalce. Odnosi so tisti, ki so pomembni in ki svet poganjajo v pravo smer. Dokler bomo imeli dovolj moči in volje, da bodo ti ljudje izstopili iz svojih domov, bomo še družba, ki ima zdrave korenine.«

Podvig inPlanincev na Breithornu je ves čas podpirala tudi Planinska zveza Slovenije, odprave pa so se udeležili tudi parašportniki.

Nepozabni vtisi parašportnikov

»To, da sem osvojila vrh Breithorna, niti ni najpomembnejše zame. Seveda sem neizmerno vesela, in srečna, da mi je to uspelo, a domov grem še z veliko več nepozabnimi doživetji, s svojimi sotrpini, spremljevalci in vodniki. Stkale so se še trdnjše vezi med vsemi nami, brez občutkov podrejenosti, manjvrednosti, dolgovanja, ki se kdaj pa kdaj želijo pretihotapiti v moje misli. Iskrena hvala vodnikom in spremljevalcem za nepozabno izkušnjo,« je vtise strnila parašportnica Jana FÜHRER.

Na vrh Breithorna se je povzpел tudi Gorazd DOLANC, udeleženec treh paraolimpijskih iger v disciplini goalball, trenutno je član slovenske paraplezalne reprezentance: »Sam sem se prijavil na to avanturo predvsem zaradi mojih prijateljev inPlanincev, da doživim in občutim to njihovo iskreno srečo ob tem, ko gredo preko sebe in jim uspe doseči zastavljen, cilj s katerim vedno znova osebnostno

zrastejo. In to jim, oziroma nam je zopet uspelo. Napredek v kondiciji in dobri hoji vsakega posameznika je očiten, glave so na mestu, volja je neomajna, zato verjamem, da gremo skupaj lahko še višje. Imeli smo prekrasne pogoje za vzpon in doživeli pravo belo pravljico. Sam sem užival vsak trenutek.«

Prostovoljci, sponzorji in donatorji

Odpravo so omogočili številni sponzorji, donatorji in posamezniki. Najvidnejši med njimi so: Lek, član skupine Sandoz, NiceHash, slovenski posrednik v rudarjenju kriptovalut, Emil Frey, Gorenjska banka in posamezniki. Z njihovo podporo je postala šestdnevna odprava na Breithorn dosegljiva vsem inPlaninkam in inPlanincem z dovolj izkušnjami v visokogorju in primerno telesno pripravljenostjo, ne glede na njihove finančne zmožnosti.

K izvedbi vzpona so neizmerno veliko prispevali tudi spremljevalci inPlanincev, ki svoje plemenito delo opravljajo prostovoljno.

»Ozko gledanje, da je edini način plačila denar, prostovoljci zamenjujemo za prepričanje, da dobiš natanko toliko, kolikor daš, in tisto, kar daš - veselje, prijateljstvo, toplino, bližino. Zase lahko rečem, da dobim veliko več, kot lahko dam,« je po doživetju vzpona povedala prostovoljka Ivana LESKOVAR.

Svoja doživetja so na novinarski konferenci delili slepi, gluhi, dolgotrajno bolni, nevrorazlični in gibalno ovirani ter planinke in planinci s Hrvaške, ki so se pridružili vzponu na Breithorn in tako nadgradili dobro sodelovanje med slovensko in hrvaško planinsko zvezo. Kristina MARJANOVIĆ, ki vodi njihovo delovno skupino, pravi, da smo Slovenci korak pred njimi in izpostavi navdušenje Feruča Lazarića, da pravzaprav ni pomembna višina vrhov: »Pomembno je, da srečam invalide, nam enake in da z njimi delim drobne trenutke.«

Za tolmačenje v slovenski znakovni jezik je med odpravo poskrbela tolmačka Natalija SPARK, Slovenka leta 2021: »Naj nas ta izkušnja spomni, da smo skupaj močnejši in da lahko dosežemo velike stvari, ne glede na invalidnost, ko delamo kot ekipa. Hvala vam invalidom, da sem vas lahko spremljala. Tolmačenje na takšni nadmorski višini je bila zame nova izkušnja, a obenem tudi neverjetna čast.«

SKUPAJ V HRIBE! Povezovanje med akcijami Odbora inPlaninec

Vzpon na Breithorn se je uspešno zaključil na podlagi večletnega dela članov Odbora inPlaninec, ki z inkluzijskimi pohodi Skupaj v hribe inPlanincem priporoča in omogoča aktiven življenjski slog ter čim več telesne dejavnosti. »Spodbujamo jih, naj se podajo v naravo in družbo, novim dogodivščinam naproti,« je povedal vodja delovne skupine NOWAKK.

Pohodi povezujejo invalidske in humanitarne organizacije, krepijo solidarnost, medgeneracijsko sodelovanje in prostovoljstvo ter promovirajo skrb za naravo. Bogastvo pohodov Odbora inPlaninec je tudi v spodbujanju inkluzije celotne družbe in povezovanju različnih kategorij invalidnosti ter posebnih potreb.

Tudi na Breithorn so v korak stopili udeleženci akcij Nevrorazlični, Slepí in slabovidni, Gibalno ovirani gore osvajajo, Dolgotrajno bolni in inPlaninci z okvaro sluha, ki so inovativno začeli z akcijo Gluhi strežejo v planinskih kočah. Posebni akciji Odbora inPlaninec v letošnjem letu sta tečaj varne hoje v gorah v zimskih razmerah, ki je bila podpora za uspešno izveden vzpon na Breithorn in tečaj fotografije za inPlanince z okvaro sluha.

V pisani karavani inPlanincev je bil tudi Miha, ki ima težko motnjo v duševnem razvoju, njegov oče je povedal: »Moj sin ni vedel, kam gre, vedel pa je, da bo hodil. Prišel je na vrh. Njegov nasmeš je povedal vse. In zdaj ve, kam je šel.«

Kontakt in več informacij

Dodatne informacije o vzponu na Breithorn in ostalih akcijah Odbora inPlaninec Planinske zveze Slovenije lahko pridobite na elektronskem naslovu inPlaninec@pzs.si ali na telefonski številki 041/590 981, kjer vas bo prijazno nagovorila Marjeta ČIČ, članica Odbora inPlaninec.

Odbor inPlaninec
Marjeta ČIČ

